

Sočuten alpinist, trmast Jezerjan

*Davo Karničar med smučanjem v ledenem slapu na Everestu
Foto: Urban Galob*

Vest o smrti Dava Karničarja me je tisti ne-srečni ponedeljek, 16. septembra, doletela popolnoma nepripravljenega. Najbrž zato, ker sem postal vse bolj prepričan, da Davo kljub svoji izjemnosti vendarle prihaja v leta, ko ekstremna gorniška dejanja niso več med njegovimi najvišjimi prioriteta-mi. Potem pa ta nedoumljiva vest, šok in zmedenost, skozi katero se je počasi kristaliziralo spoznanje, da se ne bova mogla nikoli več srečati, se razveseliti drug drugega, obujati spominov ali pogovarjati o novih načrtih.

Spoznala sva se leta 1968. Na začetku svoje gorniške poti sem nekaj prvih vzponov opravil v stenah nad Češko kočo. Davova starša, legendarni oskrbnik koč Andrej in mama Anica, sta mi vselej s prijaznostjo in kakim nevsiljivim nasvetom pri tem zelo pomagala. Zato sem se tam pri njima počutil kot doma. Njuni otroci, Irma, Izidor, Luka, takrat šestletni Davo in najmlajši Drejc, so bili "sestavni del" Češke kočice. Sem in tja smo izmenjali kakšno besedo in seveda zrl vsak v svoja obzorja. Niti sanjalo pa se mi ni, da se nam bo, predvsem Luku, Drejcu in seveda najbolj Davu, vsaj kar se gora tiče, svet začel kazati v vse bolj enakih barvah.

V letih, ki so sledila, se je Davo razvil v odličnega alpskega smučarja in državnega reprezentanta, skoraj sočasno pa še v izvrstnega alpinista. Ko je temu dodal še nekajletno servisiranje opreme tekmovalcev v karavani svetovnega pokala, so se v enem človeku združile tri ključne prvine vrhunškega ekstremnega smučarja in uspehi so se začeli vrstiti.

Leta 1989 je bil prvič v Himalaji, pod Nanga Parbatom, a se ni izšlo po njegovih željah in načrtih. Štiri leta pozneje, 1993, sva bila prvič skupaj na himalajski odpravi. K2, druga najvišja gora sveta, je izjemen izziv za plezalce, kaj šele za nekoga, ki bi se rad na smučeh spustil z vrha. Vihar, ki mu je na višini 7600 metrov odnesel smučiče, je takrat preprečil prvi resni poskus smučanja z vrha. A sama odprava je dala Davu nove prepotrebne himalajske izkušnje, ki jih je pozneje briljantno unovčil.

Leta 1995, na najini drugi skupni odpravi, sta z bratom Drejcem prva na svetu smučala z 8091 metrov visoke Anapurne. Uspeh je bil še toliko bolj čustven, saj sta takrat stopila na vrh še zadnjega osem-tisočaka za Slovenijo. Odločilnega pomena za njun in naš uspeh je bilo dejstvo, da je Davo znal pravilno oceniti skrajne meje svojih sposobnosti, povezati znanje in izkušnje v udarno celoto in te meje potiskati vse više. Spraševali smo se, kam ga bo to pripeljalo. Upal in verjel sem, da prav do najvišje točke na svetu, 8848 metrov visokega Everesta.

Po uspehu na Anapurni me je vprašal, ali bi bil pripravljen voditi majhno smučarsko odpravo na Everest, katere glavni cilj bi bilo prvo smučanje z vrha. Slabo leto pozneje, spomladi 1996, smo že bili pod Everestom na tibetanski strani gore. Odlično nam je šlo, do usodnega 10. maja, ko je neobičajno močan vihar zajel vrh sveta. Davo je na višini 8300 metrov predolgo čakal na šerpa s ključno opremo za zadnji višinski tabor, ki se zaradi orkanskega vetra nista mogla prebiti do njega. Kljub nasvetu, naj zaradi naraščajočega viharja čim prej sestopi, je še nekaj časa vztrajal, potem

pa, ko ju ni bilo, vendarle začel sestopati. Prepozno. V bazi smo ugotovili, da je med predolgim čakanjem dobil omrzline na rokah. Tako hude, da ni mogel več na goro. Odpravo smo prekinili in se potrti vrnil v Katmandu. Šele tam smo izvedeli za tragične razsežnosti viharja, v katerem je v tistih dneh na gori umrlo dvanajst plezalcev z različnih odprav. V primerjavi z njimi smo jo še kar dobro odnesli. Vedeli smo, da bo Davo izgubil kakšen členek na prstih rok in ga – pa tudi sebe – tolažili, da bo potem, ko se bo pozdravil, lahko še enkrat poskusil. Štiri leta pozneje je opravil prvi integralni smučarski spust z Everesta po smeri prvopristopnikov. Fantastičen, enkratni dosežek svetovnih in zgodovinskih razsežnosti.

V Himalaji sva bila skupaj še na Daulagiriju leta 1998 in na Čo Oju leta 2001. Davo pa je postopoma urešničeval še svoj načrt smučanja z najvišjih vrhov celin. Leta 2006 ga je s spustom z najvišjega vrha Antarktike, Vinsona, kot prvi na svetu tudi dokončal.

To je le bežen dotik njegovega gorniškega življenja in dosežkov. A Davo je bil še mnogo več. Duhovit, razmišljujoč, po jezerjansko trmast, a v vsakem trenutku pripravljen pomagati sočloveku, še posebej v gorskih reševalnih akcijah. V njegovi družbi ni bilo nikoli dolgčas in različna mnenja so se vedno kresala. A vedno z željo, da nam vrhunski cilji, ki smo si jih zastavili, tudi uspejo. Pri njem sem še posebno cenil sočutnost. Na himalajskih poteh je imel v nahrbtniku vedno kak priboljšek ali igračo za otroke. Prenekaterga je vzel v naročje in se malo poigral z njim. Zamislil si je, da bo

v Nepal organiziral prvi smučarski tečaj za otroke in ga potem, ko je v Nepal spravil vso potrebno smučarsko opremo zanje, tudi izpeljal ...

Davo, hvala ti za vse. ○

Viki Grošelj

Davo pod K2 leta 1993

Foto: Viki Grošelj

Davo s pomrzlimi prsti pod Everestom leta 1996

Foto: Viki Grošelj